

Ara, què?

—Independentment de què s'hagi modificat, sigui un article o catorze, la simple modificació vol dir que altera la voluntat popular, i és inacceptable. Davant d'això, cal una resposta unitària del poble de Catalunya.

—**Cada vegada que es proposa una resposta unitària acaba en polèmica, a Catalunya...**

—Seria un greu error caure una altra vegada en aquest parany, perquè la polèmica ha de ser entre Catalunya i Espanya. Ja tindrem prou motius de polèmica durant la campanya electoral.

—**Quina mena de resposta unitària defensa ICV?**

—Una resposta del Parlament dirigida pel govern, i una resposta social amb la manifestació convocada per a dissabte 10 de juliol.

—**Alfonso Guerra vaticina que la manifestació quedarà en una simple passejada de tarda.**

—Aquest és el principal perill, i a Madrid s'ho pensa molta gent. No pot ser que fem un ple al Parlament i una manifestació, i que després vingui l'agost i les eleccions i tothom tingui coll avall que Catalunya accepta això que ha passat. Ha de quedar clar que el pacte polític que va significar l'Estatut entre les Corts espanyoles i el Parlament —i, per tant, el poble de Catalunya— s'ha trencat. I per a ICV encara més, la interpretació del TC trenca el pacte constitucional i vulnera l'esperit dels pactes del 1978. Això origina una crisi institucional molt greu.

—**A Madrid no semblen gaire preocupats, ni a la Moncloa ni al Congrés. La crisi institucional es viu només a Catalunya?**

—La crisi institucional no pot afectar només les institucions catalanes. S'ha de posar de manifest que el pacte s'ha trencat i, per tant, hem de fer que la crisi afecti també les institucions espanyoles.

—**I com es provoca una crisi a les institucions espanyoles?**

—Un cop hagi passat la primera etapa de resposta unitària, cal evidenciar la ruptura del pacte polític tornant a donar veu al poble de Catalunya. Convocar un referèndum per dir que no acceptem la retallada i posar en evidència a Madrid que el poble de Catalunya, que va votar sí a l'Estatut, ara diu que no accepta un text retallat.

Jaume Bosch (Barcelona, 1953) és vice-president d'ICV i portaveu parlamentari d'ICV-EUiA. Fou un dels ponents de l'Estatut aprovat per la cambra catalana el setembre del 2005.

—**Aquest referèndum també seria un gest de protesta, com la manifestació?**

—No, és un element molt potent de pressió, encara que l'estat no hi donés validesa jurídica. Però, a més de la pressió, és una qüestió de justícia, perquè Catalunya té dret a dir que no vol aquest Estatut retallat. Un referèndum en aquest sentit tindria una resposta massiva. Si el primer referèndum va tenir més del 70% de vots a favor, aquest segon podria obtenir el 85% de vots contraris a la retallada.

—**Tant el PP com el PSOE estan satisfets amb la sentència. Els socialistes perquè creuen que no s'ha tocat**

substancialment el text, i els populars perquè es veuen reconfortats en la idea d'"indissoluble nació espanyola". Voleu dir que la voluntat dels catalans els preocupa gaire?

—El PP no ha aconseguit allò que volia, tombar tot l'Estatut, i dels 200 articles apel·lats només 14 han estat modificats. Però, a banda dels efectes pràctics de la sentència —que algun pot ser molt perillós—, s'ha vulnerat la voluntat del poble català.

—**Per a què serviria un no en un referèndum no validat per l'estat?**

—Per a posar de manifest que no ens conformem amb això que ha passat, i que no es pensin que després de

les eleccions catalanes tot tornarà a la calma.

—Per a ICV, la consulta s'hauria de fer després de les eleccions?

—Entenc que sí, perquè ara no hi ha temps i la llei de referèndums prohibeix que una consulta es faci a prop d'unes eleccions.

—Aquesta unitat de què parlàveu en la resposta a la sentència del Constitucional, es podria traslladar d'alguna manera al futur govern?

—Seria greu que no hi hagués unitat en la resposta institucional i social immediata. Crec que aquesta unitat és prou garantida. Però hem d'acceptar legítimament que precisament les eleccions són el moment en què cada partit presenta les seves alternatives, i aquí no hi pot haver unitat. ICV no basarà un govern en la qüestió nacional, així de clar. Per a nosaltres la qüestió nacional és clau, però també ho és la resposta a la crisi econòmica i la lluita contra la corrupció. No plantejarem un govern d'unitat segons

la resposta a l'Estatut, perquè no volem governar amb CiU. La dinàmica d'un govern d'unitat de defensa de l'Estatut només agafa un dels eixos en què es mou la política catalana, el nacional, però també hi ha l'eix esquerra-dreta, cabdal en un moment de crisi com l'actual. La resposta que es doni a la crisi serà diferent a l'una banda de l'eix o a l'altra, i prendre posició en aquest eix serà fonamental en aquesta campanya electoral.

—ICV s'ho juga tot a una carta: la reedició del tripartit.

—Creiem que, en el context de crisi, seria bo un altre govern d'esquerres. Pensem que la fórmula, fins i tot des del punt de vista nacional, ha funcionat: un partit independentista i un partit molt catalanista han arrossegat el PSC, vinculat a Madrid, a defensar molt més l'autogovern. Defensarem l'opció del tripartit, però creiem que caldria posar unes bases més sòlides sobre el funcionament d'una coalició.

—Tornant a la resposta a la sentència, us imagineu un govern català desobeint d'alguna manera l'estat espanyol, és a dir, una mena de tancament de caixes polític?

—Hi ha diverses alternatives que no són contradictòries. Des del punt de vista jurídic es poden solucionar qüestions legislant a Catalunya o a Madrid. Madrid ha de complir la seva part del pacte, i si el raonament del Constitucional sobre els articles que afecten el poder judicial és que no es poden aplicar perquè es refereixen a una llei orgànica que encara ha estat modificada, el govern espanyol està moralment obligat a modificar aquesta llei com calgui. Això mateix quant al Defensor del Pueblo i el Síndic de Greuges: es pot modificar la llei del Defensor del Pueblo per adaptar-la al text estatutari. És a dir, que hi ha un marge de solució jurídic-polític per a recuperar certes qüestions. Una segona alternativa és el referèndum, que ens donaria força per exigir a Madrid que compleixi el pacte. I, finalment, es pot impulsar una reforma de la Constitució.

—Només es pot reformar amb el suport del PP i del PSOE, i ara per ara està descartat. Teniu un pla B per a aquesta tercera opció?

—Si tot això quedés blocat, nosaltres sempre hem defensat el dret a l'autodeterminació.

—ICV es faria independentista si a Madrid no volen reformar la Constitució?

—Caldria buscar aleshores la manera d'exercir aquest dret.

—Un referèndum nacional us sembla una bona manera?

—Ara no és el moment. Trobo brutal la proposta de Joan Puigcercós de fer un referèndum el 2011. Em sembla un error terrible, fins i tot des del punt de vista dels que creiem en el dret d'autodeterminació, perquè cal fer un referèndum per sumar, no pas per a restar. ERC fa una proposta descaradament electoralista, i s'equivoca intentant presentar-se com l'única opció per als independentistes.

—El senyor Artur Mas pensa com vós.

—Un referèndum l'any vinent dona un resultat que parteix la societat catalana i no sortiria el sí a la independència. Això ho saben els mateixos que ho proposen. La Catalunya real és la que vota sí a les consultes sobiranistes, la que s'indigna per la retallada de l'Estatut i la que celebra fervorosament el gol d'Espanya. Per tant, cal anar pas a pas.

—Quin és el primer pas?

—Recuperar tant com puguem de l'Estatut per la via de les reformes legals.

—I?

—Plantejar un referèndum perquè el poble català digui si accepta la retallada o no.

—I amb els resultats a la mà, legals o no per a Madrid, què?

—Replantejar el pacte polític i impulsar la reforma de la Constitució per aconseguir un estat plurinacional i de caire federal.

—I si Catalunya no se'n surt?

—Anar ja com a opció a termini mitjà cap al dret a l'autodeterminació, però amb una acumulació de forces prèvia important.

—Quants anys creieu que es poden esmerçar en l'intent de transformar el model d'articulació d'un estat centralista com l'espanyol?

—A la propera legislatura el Parlament de Catalunya ha d'instar el Congrés espanyol a obrir el debat de la reforma constitucional. A partir d'aquí, dependria de moltes coses com se situaria al calendari la qüestió de l'autodeterminació.

Gemma Aguilera